

ABONE ŞARTLARI

Türkiye için	Kuruş
3 Aylığı	450
6 " "	850
12 " "	1500
Ecnebi memleketler için	
12 Aylığı	2700

SAYISI 5 KURUŞ

Günü geçen nushalar
20 kuruştur

HER GÜN ÇIKAR İKTİSADİ, MALİCARİ VE ZİRAİ

MÜNALASA

GAZETESİ

Umum Tüccarların ve Müteahhplerin meslekî Organıdır

REKOR!..

Zeytinyağlarının haliyetinin aksini isbat edene

1000 Lira

İKRAMIYE VERİLİR

Adrese dikkat : İstanbul
Tütün Gümrük Kemerli sokak
21 No. Tel : 24197

NAZİF ÖZARCA

EKONOMİK HABERLER

Tasarruf Haftası
ve Maliye Vekilinin
mühim nutku

Ankaradan bildirildiğine göre Ankarada Halkevi salonunda merasimle açılan Tasarruf Haftası dolayısıyla Maliye Vekili mühim bir nutuk söylemiş ve ezimle şunları demiştir:

«Aziz yurddaşlarım.

12 nci Tasarruf ve Yerlimallar Haftasını açmak şerefi bana düşüyor. Bu şerefi bana vermiş olan sayın Başvekile teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Bu Haftayı açarken zahmet edip radyolarının başında bulunan vatandaşlarımıza da teşekkür ederim.

Fuat Ağralı bundan sonra memleketimizin iktisadi durumu, ve dünyanın iktisadi vaziyetini anlatarak Türkiye'nin ziraî ve sınıî bakımından nasıl çalıştığını işaret etmiş ve şöyle demiştir.

«Ziraî istiksalâtın artması hükümetin başlıca ehemmiyet verdiği meselelerdendir. Diğer taraftan devlet eliyle yapılan istihsalî genişletmek için de bütün tedbirler alınmaktadır.

Millî bir dava halinde ele aldığımız ve senelerdenberi üzerinde durduğumuz sınıîleşme hareketinin, ne kadar yerinde olduğunu her gün biraz daha görüyoruz. Bu hareketin neticeleri meydandadır.

Bir taraftan Yeni Dünya Harbi, bir çok makine ve aletten bizi mahrum etmiştir. Bununla beraber bütün zorluklara rağmen sınıîleşme plânlarında hedefimize herhalde varmak azimindeyiz.

Bugün için parolamız şudur:

Bütün gayretlerimizi sarfederek fabrikalarımızdan en yüksek verim almak ve istihsalî yükseltmek.

Devlet eliyle veya hususî surette kurulan fabrikalar bütün gayretleriyle çalışıyorlar.

Vekil, hükümetin ihtikâra karşı aldığı tedbirleri anlatarak demiştir ki:

«İhtikâra karşı mücadele hükümetin tedbirleriyle beraber Fiat Mürakabe komisyonunun yardımıyla bir netice ver-bilir.»

Fuat Ağralı tasarruf bonoları hakkında da şunları söylemiştir:

«Tasarruf bonolarının kazandığı rağbeti düşünürsek vatandaşların tasarruf hakkındaki düşüncelerini kolayca anlamış oluruz.»

Vekil, nutkunu Millî Şefin tasarruf hakkındaki vecizeleriyle bitirmiştir.

Merasimde bulunanlara Halkevi korusu tarafından Ahmet Adnanın armanize ettiği halk türkülerini dinletilmiş ve halk geç vakte kadar iyi bir gün geçirmiştir.

Tren seferlerinde yeni
tahdilat

Ankaradan bildiriliyor:
Bugünkü dünya vaziyeti ve bu arada kış mevzûsü dolayısıyla

demiryollarımız üzerindeki nakliyat pek ziyade çoğalmış bulunuyor. Bu sebebledir ki yurdun hakiki ihtiyaçları göz önünde bulundurularak nakliyatın ona göre sıraya konulması icab etmiş ve bazı yolcu trenlerinin kaldırılması muvafık görülmüştür.

Bundan böyle Haydarpaşada Ankara - Samsun - İskenderun Haydarpaşa - Ankara - Zonguldak - Haydarpaşa - Afyon - İzmir katarları haftada üç gün Haydarpaşa - Ankara - Erzurum katarı haftada bir gün yapılmıyacaktır.

Bandajlar yakında geliyor

Bir kaç gün evvelki nushalarımızdan birinde İstanbul Tramvay İdaresinin 79 milyon yolcu taşıdığını yazmıştık. Refliklerimizden biri bunun hayali bir rakam olduğunu ve bir milyon nüfuslu bir şehirde tramvayların bir sene zarfında 79 milyon yolcu taşınmasına imkân olmadığını yazmıştık.

Halbuki Tramvay İdaresi tarafından tutulan hesaplara nazaran bu ayın onuncu çarşamba günü İdare tramvay ve otobüslerinde 235 bin yolcu bileti kesilmiştir.

Bir günde taşınan yolcu miktarına nazaran tramvaylarda bir seve taşınan yolcu miktarının 79 milyonu da tecavüz etmesi lâzım gelmektedir. Bu itibarla mevzu bahis rakamın sadece bir hesap meselesi olduğu anlaşılmaktadır.

Öğrendiğimize göre Tramvay İdaresi tarafından Rumanyaya sipariş olunan bandajların ilk partisini teşkil eden 177 bandaj Rumanyadan şehrimize müteveccihen yola çıkarılmıştır. Bir haftaya kadar bandajların şehrimize gelmesi beklenmektedir.

Tünel seferleri halk tarafından çok büyük rağbete mazhar olmaktadır. Tünel günde 23 bin kadar yolcu taşımaktadır.

Tünel işlemeşi Karaköyle Taksim arasındaki münakalâtın nisbeten hafiflemesine âmil olmuştur.

Yün ipliği tevziatı yeni
şekle bağlanıyoa

Ankaradan bildiriliyor:
Mantoluk yünlü kadın kumaşı dokuyan ve iplik yapma tesisatı bulunmayan tezgâh sahipleri kendilerine kâfi miktarda yün ipliği verilmediği takdirde işlerini yapamayacaklarını bildirmişler ve bu hususta tetkikat yapılmasını âlakadar makamlardan istemişlerdir.

Hükümet fabrika ve müesseselere istedikleri miktarda iplik vermeyi tetkik etmektedir. İplikler badema kilo ile verilecek, mukabilinde işlenen mensucat kilo ile kendilerinden alınacaktır. Bu noktaya henüz tetkik safhasındadır. Bu suretle mensucat da tevzi bürosu tarafından halka tevzi edilmiş olacaktır.

İnşaat Malzemesi

Alçı yerli 50 lik torbası	180	300	—	Künk (toz) numarası	9	11	—
" " 40 " "	100	110	—	" (dö. boru) k.	28	30	—
" Alman 50 " "	—	—	—	" (eoz) "	30	32	—
Asfalt yerli kilosu	—	—	—	Mermer (ş işle) m2	—	800	—
" ecnebi " "	—	—	—	Tuğla (B.-e) bini	—	4500	—
Çimento natürel tonu	—	2070	—	" (F. iksiz) "	—	1800	—
" süper " "	—	2370	—	" (Kâşelikli) "	2000	2100	—
Çini (mozaikten) tanesi	6	10	—	" (Kâşelikiz) "	2000	2100	—
" (çimentodan) "	5	6	—	" (ateşli) tanesi	20	25	50
Fayans ecnebi " "	15	16	—	" (" nobi) "	—	—	—
Fayans (aksami) " "	15	17	—	" (Fra prose) "	20	22	—
Kireç (su) tonu	1000	1200	—	Kereste (d köknar	5500	6000	—
" (toz) "	650	700	—	" (çirâmbalı)	5800	6300	—
" (taş) kilosu	175	—	—	" (tavuk kök-	—	—	—
Kiremit (B. köy) tanesi	10	11	—	nar kördü)	6300	7200	—
" (Eskişehir) "	10	1	—	Kereste ka, çira. lı	6500	7000	—
" (Kütahya) "	—	—	—	" sıvalköknar	6000	7000	—
" (Büyükdere) "	—	—	—	" pervik kök-	—	—	—
Künk (çimento) santimi	2.66	3	—	nar	6000	7000	—

Sümerbank yapığı tevziine
başladı

Hükümetin bir kararile bazı mntakalardaki yapığı stoklarına el konmuş ve bunları Sümerbank satın almıştı. Öğrendiğimize göre banka, şehrimizdeki hususî fabrikaların faaliyetini idame ettirmek için bunlara ihtiyaçlarına göre yapığı tevziini kararlaştırmıştır. Bunun için Sümerbank eksperleri fabrikaların ihtiyaçları ile elerinde bulunan yapığı miktarını tesbite başlamışlardır. Tevziat tesis edilip işlemeğe açılan fabrikalara yapılacaktır. Bu tarihten sonra kurulan fabrika ve tezgâhlara bilâhare yapığı verilecektir.

Kömür fiyatları üzerinde
bir toplantı

Vilâyette Vali Muavini Ahmet Kırık'ın riyaseti altında yapılan bir toplantıda kömür tıccarlarının kömür fiyatlarını arttırmak istediklerine dair dilekçeleri gözden geçirilmiş ve bu hususa müteallik bazı cihetler de konuşulmuştur. Nihayet şehire İzmitten yapılmakta olan mahrukat sevki yasak edilmiştir.

Çuvalla yapılacak ihracat
hakkında

Çuvalla yapılacak ihracat hakkında Ticaret Vekâletinin verdiği karar üzerine tiftik, fındık, hububat ve diğer bazı ihracat birliklerinde toplantılar yapılmıştır.

Alâkadar ihracatçı tacirler, ihracat esnasında çuvalların iade edileceğini taahhüt etseler bile harp sebebiyle vukua gelecek bazı güçlükler yüzünden bunlar memlekete getirilemezse yine hükûmete karşı mesul vaziyete düşeceklerini söylemektedirler. İhracat birlikleri karara, bu mahzurları bertaraf edecek yeni bazı maddeler ilâve edilmesi için Vekâlete müracaatta bulunmuşlardır.

Küşbelere el konuyor

İstanbul Valiliğinin tebliği:
1 — Fabrika, imalâthane ve tüccar elinde bulunan her nevi

küşbeye konulması takarrür etmiştir.

2 — Ende küşe bulunan fabrika, imalâthane ve tacirler 29 sayılı Kordinasyon kararının 6 nci maddesine tevfiyan mevcutlarını 12.12.1941 tarihinden itibaren 15.12.1941 pazarısal akşamına kadar Kaymakamlara müracaatla beyanname ile bildireceklerdir.

Şehirde yeni fırınlar açılması
isteniyor

Son günlerde İstanbulda görülen ekmeğin darlığının neden ileri geldiği hakkında Belediye müfettişleri muhtelif bölgelerde tetkikler yapılmış ve etraflı bir rapor hazırlanarak ilgili makamlara verilmiştir.

Bu raporlara göre, şehirde ekmeğin fırınlarının çoğaltılması ve ilk fırsatta mekanik fırınlar kurulması lâzım gelmektedir. Bundan başka, mahallelerde ekmeğin satış yerleri açılması ve ekmeğin satışını mümkün olduğu kadar çok yerlerde yapılması lâzımlı görülmektedir. Teftişler sırasında fırınların çoğunun iptidai olduğu ve bazılarındaki en basit ihtiyaçlarından olan otomatik eleklerin bile bulunmadığı anlaşılmıştır.

Diğer taraftan fırınların un kaçakçılığı yaptığı hakkında Beşiktaş kaymakamlığının başlattığı tahkikat da neticelenmiş, dosyalardan birkaçı Cümhuriyet Müdürlüğüne verilmiştir. Yapılan incelemelerde, Beşiktaşta duvarları çökeceği için boşaltılan Aziz'in fırından 9 çuval unun simitçi Kozmaya verildiği meydana çıkarılmış, yine Beşiktaşta bir zahireci dükkânından Lüleburgaz'dan gönderilmiş yedi buçuk çuval un bulunmuştur.

Bu unların da ekmeğin un olduğu ve simitçilere satılmak üzere gönderildiği tesbit edilmiştir.

Irak ve Suriyedeki japon,
Amerikan malları

Irak ve Suriyede bulunan Japon ve Amerikan menşeli malların fiyatları harbin başlaması üzerine yüzde 20 miktarında yükselmiştir. Bu malların memleketimize satılması için evvelce yapılan teğbülser bu fiyat tereffüü sebebiyle müsbet bir şekilde neticelenmemiştir.

İktisadî Haberler

Ecnebi memleketlere ait

Gümrük Tarifesi No.	EMTEA	Ex	Taze çiçek
931		932	Tezyini nebatat
932		934	Saç (kıl)
933		939	Tüy (yatak ve yastık imâline mahsus)
940	940		Hakiki veya yapma balina çubukları
941	941		San'at veya koleksiyon eşyası
943 a	943 a		Arklı elektrik
446	446		Damgalar (her türlü maddeden mâ'ul)
914	914		Çekilmiş fotoğraf filimleri
915	915		Sinema filimleri (çekilmiş)
916	916		Gayri mikaviki eklekler
917	917		Kalbur
923 bis	923 bis		(B I T T I)
929	929		
940	940		

Atlı Araba Tarifesi
Her Semt İçin Fiyat
Tesbit Edildi

Benzinin ölçülü verilmesinden sonra şehirde atlı arabaların artmış olduğundan Belediye Daimî Encümeni bir araba tarifesi yapmayı lüzumlu bulmuştur. Bu tarifenin yürürlüğe konulması için Encüneyet 6 nci küşe müdürlüğüne tebliğat yapılmıştır.

Bu yeni tarifeye göre arabaların binenin bavalunu da taşıyacaklar ve yalnız belli yerlerde yolcu alacaklardır. Mecburi durak olarak şu yerler tesbit edilmiştir. Eminönü Sirkeci Sultanahmet Beyazıt Aksaray Fatih Karagözü Edirnekapı Topkapı Unkapanı Fener Eyüp Karaköy Taksim Osmanbey Şişli Beşiktaş Ortaköy Arnavutköy Bebek Rumelihisarı Azapkapı Kasımpaşa Kağıthane Mecidiyeköy.

Prencip olarak arabaların bir kısmının Karaköyden Beyoğlu bölgesine ve Rumelihisarı semtine bir kısmı da Eminönünden Fener ve Topkapı bölgelerine yolcu alacaklardır. Bu arada meselâ; Kurtuluştan arabaya binen bir yolcu da çift ücret vererek Bakırköyüne gidebilecektir.

Arabalar dolu olarak Eminönünden Sultanahmede elli kuruşa Beyazıtta yetmiş beş Şehzadebaşına yüz Fatih'e yüz yirmi beş Edirnekapıya yüz elli Kocamustafapaşaya yüz altmış Silivrikapıya yüz yetmiş beş Bakırköyüne iki yüz yirmi beş Aksaraya yüz yirmi beş Çapaya yüz kırk Şehreminiye yüz elli Topkapıya yüz yetmiş beş Cerrahpaşaya yüz elli Kocamustafapaşaya yüz altmış Silivrikapıya yüz yetmiş beş Kumkapıya yüz Yenikapıya yüz yirmi beş kuruşa yolcu taşıyacaklardır.

Karaköyden Şişhaneye yolcular yetmiş beş kuruş vereceklerdir. Diğer duraklardan Taksime yüz Osmanbey'e yüz yirmi beş Şişliye yüz elli Feriköy ve Kurtuluş'a yüz yetmiş beş Maçkaya yüz elli Gümüşsuyuna yüz yirmi beş Beşiktaş'a yüz Ortaköy'e yüz yir-

mi beş Arnavutköyüne yüz yetmiş beş Bebeğe iki yüz Rumelihisarına iki yüz elli Azapkapıya elli Kasımpaşaya yetmiş beş Maçkaya yüz yirmi beş Kağıthane'ye iki yüz elli Mecidiyeköyüne iki yüz kuruş verilerek araba kiralanacaktır. Bu tarife dışında para alan arabacılar vurgunculuk suçundan adliyyeye verileceklerdir.

Vitrinlerde teşhir olunan
etiketli mallar

Diğer taraftan Fiyat Mürakabe komisyonunun evvelki günkü toplantısında bazı mağazaların vitrinlerinde bulunan mallar üzerine satılmıştır veya siparişler şeklindeki ilanları vaziyetlerini tetkik etmiştir.

Bu gibi etiketlerin nazarı itibara alınmadan satış yapılmasını ve bu etiketlerin aslı olduğu malları müşteriye satmak istemeyen mağaza sahiplerinin adliyyeye verilmeleri kararlaştırılmıştır.

İzmitten odun ve kömür
ihracı menedildi

İzmitten bildiriliyor:
İzmit Fiyat Mürakabe Komisyonu verdiği bir kararla, İzmitten diğer şehirlere yapılan odun ve mangal kömürü ihracını yasak etmiştir. Şehrimizde bu sene odun ve kömür çok pahalıdır.

Petrol tevziatı

Elektrik olmayan evlerin gaz azlığı dolayısıyla çok sıkıntı çektiklerini göz önünde tutan vilâyet bu evlere gaz verilmesi hususunda çok yakında âlakadar olmalarını kaymakamlıklara tebliğ etmiştir.

kuruşa satılacaktır.

